

Motion till riksdagen 2018/19:848

av **Betty Malmberg (M)**

Gold-plating i Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge berörda myndigheter i uppdrag att utvärdera huruvida Tillväxtverkets utbildning om gold-plating har haft effekt på verksamheten och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att EU gör en jämförande granskning av implementeringen och efterlevnaden av de EU-direktiv som rör lantbrukares villkor och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att EU gör en jämförande granskning av implementeringen och efterlevnaden av EU-direktiv som rör näringsverksamhet i allmänhet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att EU gör en jämförande granskning av implementeringen och efterlevnaden av EU-direktiv som rör offentlig upphandling och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdra åt svenska myndigheter att inom respektive ansvarsområde sammanställa förteckningar över de svenska lagkrav som går utöver EU:s minimiregler och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

På EU-upplysningens hemsida utläses följande: EU betonar betydelsen av fri konkurrens mellan företag och vikten av att de kan agera på lika villkor. Syftet med EU:s konkurrensregler är därför att skapa en effektiv och rättvis konkurrens. För att kontrollera konkurrensen har EU regler som sätter gränser för vad företag kan göra och hur medlemsländerna får agera för att inte begränsa konkurrensen. Både statliga och privata företag berörs av EU:s konkurrensregler.

Lika villkor är således grunden för all näringsverksamhet inom den europeiska unionen. Därför blir det märkligt att olika länders myndigheter kan tolka och implementera EU:s direktiv på så olika sätt. För att bringa klarhet i denna fråga bör en

granskning av förhållandena vidtas. Detta gäller i synnerhet lantbrukares villkor men även näringsverksamhet i allmänhet och hur offentliga upphandlingar hanteras.

Av näringsutskottets betänkande 2015/16:NU15 och 2016/17:NU12 framgår att företeelsen ”gold-plating” är ett ”stående inslag i de utbildningar Tillväxtverket nu håller för regelgivare på myndigheter, departement och kommittéer”. Utbildning är självklart bra men det gäller också att följa upp huruvida utbildningen gör någon reell skillnad i de beslut som tjänstemän fattar i själva yrkesutövandet. Om det nämns inget.

”Lika villkor” är en välkänd paroll då det gäller svenska lantbruksföretagares möjlighet att konkurrera på den europeiska marknaden. De flesta uttrycker också full förståelse för ambitionen då de får kännedom om den stora prisskillnad som finns i kostnader för svenska lantbrukares produktion, jämfört med deras europeiska kollegors. Kostnader som inte härrör från råvaror eller geografiska betingelser utan i beslut fattade av svenska politiker, eller tolkningar av EU-direktiv gjorda av svenska myndigheter, och som ligger utanför den enskilde näringsidkarens kontroll. Exempel på sådana frågor är djurskydd, djurhälsa och miljöhänsyn.

Detta är naturligtvis viktiga politiska ställningstaganden men de försvårar och försämrar samtidigt våra svenska företags konkurrenskraft på en internationell marknad, utan att företagarna har kompenserats för detta. Det är inte rimligt. Konkurrensverket har till exempel uttalat att svenskt jordbruk har drygt tio procentenheter lägre marginaler i sin verksamhet jämfört med genomsnittslandet i Europa.

Tar vi dessutom hänsyn till svårigheterna att ställa krav på dessa mervärden i samband med offentliga upphandlingar av livsmedel är det ytterligare problematiskt att få logiken att gå ihop.

Men detta gäller inte bara lantbruksföretagare utan kan även gälla företag som söker riskkapital hos Almi. I Sverige kan Almi inte bevilja sådant stöd såvida det inte finns ytterligare ett företag som samtidigt går in som partner. Det innebär att ett företag som söker lån för att expandera inte bara delar sin företagsidé med Almi, utan måste dela den med ytterligare en ny part. Detta torde vara ett svårt steg att ta och förhindrar säkerligen många företagare att fullfölja sin ansökan. Enligt uppgift fungerar inte andra EU-länders riskkapitalhantering på detta vis.

Ytterligare viktigt är att svenska myndigheter har uppgifter om vilka svenska lagkrav, inom sitt respektive ansvarsområde, som går längre än EU:s minimikrav. Det borde regeringen uppmana myndigheterna att sammanställa. Eftersom det är en förutsättning för att kunna jobba vidare med regelförbättringsarbetet.

Med hänvisning till ovan anser undertecknad att en granskning bör ske av olika länders implementering och efterlevnad av EU-direktiv på näringsområdet och i samband med offentlig upphandling. Detta bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

Betty Malmberg (M)